

Pčelarski žurnal

br. 1/1, oktobar 2008.

Autorski članci

Prof. dr sc. Zoran Stanimirović

Dr sc. Jevrosima Stevanović

Mr sc. Dragan Ćirković

(Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu)

2 **Mogući uzroci kolapsa pčelinjih zajednica (CCD) I deo**

U radu grupe uglednih stručnjaka sa Fakulteta veterinarske medicine u Beogradu dat je prikaz najverovatnijih uzroka nestajanja pčela tj. fenomena poznatog kao **Colony Collapse Disorder (CCD)**, kao i biologija, klinička slika, dijagnostika i mere prevencije i zaštite pčelinjih zajednica od uzročnika američke truleži pčelinjeg legla, nozemoze, varoze i nekih virusnih infekcija. Posebno je istaknut značaj dobre „kondicije“ pčelinjih zajednica.

Dr Stefan Bogdanov

(Švajcarski istraživački centar za pčelarstvo, Bern, Švajcarska)

8 **Kvalitet voska**

U radu jednog od najpoznatijih svetskih stručnjaka iz oblasti pčelinjih proizvoda raspravlja se o glavnim pitanjima vezanim za kvalitet pčelinjeg voska, njegov celokupan hemijski sastav i fizičko-hemijske karakteristike. Ukazano je na problem falsifikovanja i kontaminacije voska.

Prof. dr Bendžamin Oldroyd (Benjamin Oldroyd)

(Univerzitet u Sidneju, Australija)

14 **Šta ubija američke pčele?**

Zanimljiv i informativan revijalni članak poznatog australijskog stručnjaka o CCD-u. Autor ukazuje na slične probleme koje su pčelari imali u prošlosti. Takođe, raspravlja se o bolestima, parazitima, insekticidima, genetski modifikovanim kulturama i promeni pčelarske prakse, kao potencijalnim uzrocima CCD-a.

Prof. dr Ričard Fel (Richard Fell)

(Univerzitet Virdžinija Teh, Bleksburg, SAD)

20 **Ocenite svoje matice**

Savremeno pčelarenje zahteva stalnu procenu kvaliteta matica. Autor ukazuje na značajne faktore na koje treba obratiti posebnu pažnju.

Reportaža

25 **Janko Pislak (Slovenija)**

Danas Janko Pislak ima 23 prevozna i 10 stacionarnih pčelinjaka. U svakom pčelinjaku nalaze se po 72 košnica tako da ukupan broj prelazi 2400 košnica. Pošto u Dravskom polju nema dovoljno odgovarajuće pčelinje pašne pčelinjaci su rasuti širom Slovenije od oblasti Haloz blizu granice sa Hrvatskom, do podnožja Pohorja.

Medonosno bilje

28 Glavoč (*Echinops sphaerocephalus* L.)

Cveta od juna do avgusta. Spada u odlične medonosne biljke

30 Češljuga (*Dipsacus sylvester* Huds.)

Cveta u julu i avgustu. Pčele je masovno posećuju. Često se na jednoj cvasti može naći 4-5 pčela.

Pčelarstvo u svetu

32 Kina

Godine 1983. otkriveni su fosili medonosne pčele u Belsozi u Ševongu u Šandong provinciji (Kina). Ovo otkriće je pokazalo da medonosne pčele nastanjaju temperaturnu zonu istočne Kine više od 20 miliona godina. Kineska ideogram za med pojavljuje se u spisima iz vremena dinastije Šang (16-11 vek p.n.e.), što ukazuje da Kina ima pčelarsku tradiciju dugu 3000 godina. Era modernog pčelarstva počinje sredinom 19. veka nakon uvođenja zapadne medonosne pčele i košnica sa pokretnim ramom. Posle osnivanja Narodne Republike Kine 1949. godine, stanje u pčelarstvu drastično se promenilo. Ove promene su postavile dobru osnovu za razvoj i modernizaciju pčelarske industrije u budućnosti.

Naučna istraživanja

38 Tople pčele iz hladnih ćelija

Temperatura gnezda u zoni legla je od velike važnosti za čitavu biologiju medonosnih pčela. Zona legla u pčelinjem gnezdu je izuzetno važan i osetljiv deo njihovog staništa kojeg one kontrolišu sa čudesnom preciznošću, a temperatura u oblasti koja sadrži ćelije sa zatvorenim leglom se održava sa posebnom pažnjom.

40 Neobična toplotna odbrana pčela od stršljenova

Japanski džinovski stršljen (*Vespa mandarina japonica*) je predator socijalnih pčela i osa. Za razliku od japanskih medonosnih pčela (*Apis cerana japonica*), zajednice introdukovanih evropskih medonosnih pčela (*Apis mellifera*) bivaju brzo uništene masovnim napadima stršljenova jer nisu razvile efikasnu odbranu.

42 Gen vitelogenin koordinira socijalni život pčela

Vitelogenin reguliše organizacionu strukturu pčelinje zajednice, utičući na podelu rada među radilicama, kao i njihove izletničke sklonosti.

Dešavanja

44 APIMONDIA 2009

Pčelari iz čitavog sveta naći će se u Monpeljeu, od 15. do 20. septembra 2009. godine, na 41. kongresu Apimondie. Kongres će biti posvećen pčelarima, istraživačima, distributerima meda i proizvođačima opreme.

Zanimljivosti

46 Na jednom stablu 600 društava

Jedno drvo u Indiji predstavlja dom za oko 600 pčelinjih društava.

46 U Izraelu pronađene košnice stare 3000 godina

Arheolozi koji su vršili iskopavanja na severu Izraela pronašli su svedočanstva o 3000 godina staroj pčelarskoj industriji na ovim prostorima. Pronađeni su, između ostalog ostaci saća, voska i košnica.

Iz starih knjiga

47 Lorenz Langstroth, Košnica i medonosna pčela

Lorenzo Langstroth, Practical Treatise on the Hive and Honey Bee)
Odlomak iz poznate knjige utemeljivača racionalnog pčelarenja.

Uradi sam

50 Skupljač cvetnog praha

Nastupajući jesenje-zimski period, kada na pčelinjaku nemamo mnogo posla, treba iskoristiti za popravku korišćene i izradu nove opreme za pčelarenje. *Pčelarski žurnal* će redovno objavljivati uputstva sa tehničkim crtežima, za izradu jednostavnije opreme korisne za pčelarenje, po principu *uradi sam*.

In memoriam

52 Eva Krejn (Eva Crane)

Ime Eve Krejn decenijama predstavlja sinonim za pčele i pčelarstvo. Dugogodišnja direktorka *Internacionalne pčelarske istraživačke asocijacije* (IBRA), pčelarka, nuklearna fizičarka, spisateljica, urednica, arhivista, naučni istraživač i istoričarka. Preminula je 6. septembra 2007. u 95. godini.

